

Vršovice 22.3.2009

Pozdrav: Milé sestry, milí bratři, milí přátelé, vítám vás na našich společných bohoslužbách ve čtvrtou neděli postní, při kterých přijmeme ujištění o Boží lásce a milosti v našich životech.

Píseň: 331 sl.1

Introit: Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdem do Hospodinova domu.

Ž 122,1

Píseň: 398 sl.1-4.11-12 Aj, jak jsou milí Tvoji příbytkové

Modlitba: Pane, spolu se žalmistou se radujeme, že i pro nás zaznělo Tvé pozvání a my jsme směli přijít do společenství Tvého lidu. Že tu smíme společně naslouchat příběhům, které svědčí o Tvé lásce k člověku. Že tu smíme být přes všechna naše selhání a pochybnosti a únavu. Že Ti smíme patřit a být u Tebe doma.

Děkujeme, že těmto svědectvím dnes každý smíme otevřít svůj život. Že i do našich dnů smí vstoupit Ježíš z Nazareta se zvěstí o životě.

Prosíme, aby nám tato zvěst udělala pořádek v našem pohledu kolem nás i na nás samotné. Prosíme, aby nám byla z Tvé milosti posilou a povzbuzením tak, abychom svými životy svědčili o Tvé vůli i Tvé naději všude tam, kde je to zapotřebí.

Amen.

Slovo dětem:

Píseň ze Svítá:

Čtení: Nu 21,4-15

Píseň: 275 Zavítej k nám, Stvořiteli

Text: J 3,13-21

Beránku Boží, který snímáš hřích světa, smiluj se nad námi.

Text z Janova evagelia, který jsme dnes četli, je součástí širšího celku Ježíšova setkání s Nikodémem. S hledajícím člověkem, který se poctivě v životě ptá, který hledá a který došel k závěru, že všechno, co Ježíš z Nazareta přináší, je dobré. Je od Boha. Hluboká výpověď. Poctivá výpověď. A přece naráží na konflikt vlastního chápání a toho, co Ježíš přináší. Na zcela logický konflikt, který nese omezenost našeho lidského chápání a vnímání.

Evangelista Jan to vykresluje vyhroceně, jak je jeho zvykem. „Musíš se znovu narodit.“ „Ale jak se to může stát?“ Klasická situace nepochopení

rozehraná vypravěčem - a přece to není nic umělého. Evangelista ví, o čem mluví. Konflikt Boží nabídky a lidského nepochopení. Nebo snad lidských představ, lidských snů, všeho toho, čím je náš život naplněn, všeho toho, čím se jej snažíme pochopit a uchopit. Ať už náboženským - jako v případě Nikodéma - nebo nenáboženským způsobem.

Vypravěč tu ukazuje Ježíšovu zvěst jako nabídku. Ne jako jakýsi násilný tlak na Nikodéma, ale jako něco, co Nikodéma oslovilo a ten přichází a snaží se pochopit. To je klasické Janovo svědectví - osobní oslovení konkrétního člověka, který se musí s tímto oslovením vypořádat. A tak Nikodém přichází s vyznáním a s otázkou. Stejně je otázkou i pro nás. Vždyť těch pohledů na život je tolik! Tento čtvrtek jsme si pozvali na setkání střední generace doc. Jindřicha Halamu s povídáním na téma „Globalizace“. Byla to koncentrace otázek i ukázka vějíře ideologických odpovědí, kterými se člověk snaží především o jedno - zavřít pusu otázkám, zavřít pusu tazání po životě. Ale ono to nejde.

Člověk, Boží stvoření, je velice zvláštní ve své touze po životě. Ona ideologie fanatismu jedné odpovědi člověku na dlouho nevystačí. Život je příliš krásný, příliš rozmanitý, než aby se dal sesekat do přikázaných tvarů. I kdyby to byl tvar jediné, svaté pravdy přivlastněné a svázané církví. I kdyby to byl tvar netvar ideologie bezbřehé svobody, jejíž jedinou normou jsem já jako jedinec. Nestačí jediná odpověď. A tak přichází Nikodém a ptá se. A tak lidé přicházejí a ptají se stále znovu. Nejsme ničím zvláštní. Už Izrael, Boží lid, „neměl“, „nevlastnil“ život. Ale šel, putoval po cestě, aby se žít naučil.

„Člověk se musí znovu narodit.“ „Jak se to může stát?“

Před touto konfrontací tedy stojí evangelista Jan a přemýšlí, jak otevřít ten lidský pohled pohledu, který přináší Ježíš z Nazareta. Jak otevřít lidský život Boží nabídce. A Ježíš je pro něj ústřední. On promlouvá už tady a teď do všeho, co se kolem nás děje. Pro evangelistu Jana je Ježíš jakýmsi vyslancem Božím na tomto světě. Všude tam, kde se objevuje, kde jedná, kde promlouvá, všude tam se objevuje světlo, objevuje se Boží sláva. Objevuje se život. Evangelista mluví o věčném životě.

To, co má na mysli, je lidský život, který má budoucnost. Ježíšovi bylo zcela cizí potlačování lidství ve jménu jakési nadzemské budoucnosti. To jasně cítíme i v tom Janově odkazu na putování Izraele - to bylo skutečné až až. Velice reálné strasti cesty po poušti, vydanosti přírodě i lidem. Jedinou jistotou byl Hospodin, Bůh Izraele. Život ztráceli ve chvíli, kdy

na to zapomínali. Právě to si připomínali v příběhu, který jsme dnes slyšeli z knihy Numeri. Právě nabídku života si připomínali při pohledu na bronzového hada umístěného na tyči vysoko nad jejich hlavami. Pán Bůh je jistota jejich i našich životů.

Ale v příoměru Ježíše k vyvýšenému bronzovému hadu na poušti jde o víc. Jsme odkázáni ke skutečnosti kříže velikonoc. Ke kříži, na kterém Ježíš zemřel. Ježíš je vyvýšen na kříži, vítězí a vrací se k Otci. To je svědectví evangelisty Jana. Pohled na Ježíše se stává tou nabídkou nového života. Pohled na Ježíše jako vyslance Božího na tomto světě, ale také na Ježíše na kříži. To, že evangelista nenechává bolestí kříže zastřít Ježíšovu slávu, slávu toho, který je plně na Boží straně, neznamena, že tuto bolest vynechává. Kříž zůstává křížem, místem lidské bolesti a zklamání a zoufalství. Evangelista to přijímá a nabízí přijetí všeho toho, co Ježíš přinesl jako moc, která všechnu bolest kříže přemáhá.

O to jde v té větě: „Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný.“ Boží nabídka života pro člověka ve vší rozmanitosti a v celé plnosti. Ne soud - ale život. Doprostřed lidského putování, které je plné radosti i bolesti, doprostřed hledání, otázek po životě, pochybností, jestli to, co žijeme vůbec k něčemu je, jestli já vůbec mohu při vší své slabosti a chybám k něčemu být, jestli všechny mechanismy, které člověk spustil svým sobectvím nebo pouhou naivitou, nemají nakonec větší sílu než lidská touha pomoci.

Evangelista toto ptaní a hledání rozehrává obrazem světla. A my si uvědomujeme, jak šťastný je to obraz. Světlo jasně ukazuje, pojmenovává a zahání tak strach. Rozkrývá svět temnoty a polostínů, různých spiknutí a temných sil. Světlo nabízí výhled - když vidíme na cestu, víme, kam šlapeme i kam vůbec jdeme. Nejsme vydáni na pospas tmě plné nejistoty. Tohle všechno je v Boží nabídce spasení, záchrany života. Konkrétní pomoc, konkrétní jistota uprostřed těžkých rozhodování, ve chvílích, kdy se náš život jakoby trhá od kotvy. I uprostřed nejhlubší nejistoty, zásadních pochybností o víře, je tu objektivní fakt Boží nabídky života v Ježíši Kristu, spasení, se kterým naše nevíra nic nezmůže.

Ano, je samozřejmě možné toto světlo odmítnout. O tom evangelista dobře ví a také zná a popisuje rizika takového odmítnutí. Jasně cítíme zkratku v jeho slovech „zamilovali si tmu, protože jejich skutky byly zlé“. Ale zároveň si uvědomujeme, že odmítnutí ježíšovské cesty vede k zacyklení ve

tmě. Tak, jako to zažíval Boží lid na poušti - ztráta důvěry v Boží pomoc přinesla místo života smrt. Tak odmítnutí toho, který je „cesta, pravda i život“, toho, který shrnuje svoji zvěst ve slovech „to je mé přikázání, abyste se milovali navzájem jako jsem já miloval vás“ prostě vede k vydanosti tmě. To už si vyzkoušela sama církev ve svých dějinách mnohokrát, to lidé prožili a prožívají. Nabídka života pro tento svět je ve svědectví života a slovech toho, který jako Boží vyslanec nabídl a nabízí lásku, odpuštění a oběť za druhého člověka. To je to, co my smíme vědět a o čem můžeme svědčit - nabízet to jako cestu pro člověka v dnešním světě.

Víme to a chceme svědčit. Ale přitom dobře víme, že stejně jako Izrael v příběhu, který jsme dnes slyšeli, i my máme před sebou ještě dlouhou cestu školy života. Ale smí to být cesta vděčné radosti, jak o tom svědčí název dnešní neděle - Laetare - radujte se. Základní životní radosti ve vděčnosti víry, že ať se stane cokoli, Pán Bůh nám nabízí život. Nemusíme o tom mudrovat spolu s Nikodémem, prostě to smíme přijmout a jít. „Proto i my, obklopeni takovým zástupem svědků, odhodme všecku přítěž i hřích, který se nás tak snadno přichytí, a vytrvejme v běhu, jak je nám uloženo, s pohledem upřeným na Ježíše, který vede naši víru od počátku až do cíle.“

Amen.

Píseň: S364 Nové přikázání

Přímluvná modlitba:

Ohlášky:

Poslání: I vy jste kdysi byli tmou, ale nyní vás Pán učinil světlem. Žijte proto jako děti světla - ovocem světla je vždy dobrota, spravedlnost a pravda; zkoumejte, co se líbí Pánu. Nepodílejte se na neúčinných skutcích tmy, naopak je nazývejte pravým jménem. A kde se rozjasní, tam je světlo. Proto je řečeno: Probuď se, kdo spíš, vstaň z mrtvých, a zazáří ti Kristus. Ef 5,8-11.14

Požehnání: Hospodin ti požehnej a opatruj tě. Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a buď ti milostiv. Hospodin obrať k tobě svou tvář a obdař tě pokojem. Amen. Nu 6,24-26

Píseň: 452 Za dar slova, Bože milý